



**Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Riadiaci orgán pre Operačný program Životné prostredie**



**Odporúčanie riadiaceho orgánu
k
Podmienkam pre prevádzkové a koncesné zmluvy
v rámci operačného programu Životné prostredie
prioritnej osi 1 operačného cieľa 1.1. a 1.2.
v programovom období
2007 - 2013 v Slovenskej republike**

**Časť 1
Všeobecné a špecifické podmienky pre prevádzkové
zmluvy**

Dátum: 26. 2. 2009

Schválil: Ing. Ján Chrbet
minister životného prostredia Slovenskej republiky

Obsah

1. ÚVOD

- 1.1. Právny rámec
 - 1.1.1 Legislatíva Európskych spoločenstiev
 - 1.1.2 Legislatíva SR
- 1.2. Vymedzenie pojmov

2. CHARAKTER POTENCIÁLNYCH PRIJÍMATEĽOV V RÁMCI OP ŽP PRIORITNEJ OSI 1 OPERAČNÉHO CIEĽA 1.1 A 1.2 A SPÔSOBY PREVÁDZKOVANIA INFRAŠTRUKTÚRY

- 2.1. Charakter prijímateľov
- 2.2. Spôsoby prevádzkovania
 - 2.2.1 Prevádzkovanie infraštruktúry jej vlastníkom
 - 2.2.2 Prevádzkovanie na základe existujúcej prevádzkovej zmluvy
 - 2.2.3 Prevádzkovanie na základe novej prevádzkovej zmluvy

3. PODMIENKY PRE PREVÁDZKOVÉ ZMLUVY

- 3.1 Všeobecné podmienky pre prevádzkové zmluvy
- 3.2 Špecifické podmienky pre prevádzkové zmluvy

4. ZÁVER

1. ÚVOD

Toto odporúčanie je určené pre žiadateľov o nenávratný finančný príspevok v rámci Operačného programu Životné prostredie (ďalej len „OP ŽP“).

OP ŽP, ktorý bol prijatý 8. novembra 2007, predstavuje programový dokument Slovenskej republiky pre čerpanie pomoci z prostriedkov Európskych spoločenstiev (ďalej len „ES“) pre sektor životného prostredia na roky 2007 – 2013. OP ŽP je financovaný spoločne z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu. Projekty, ktoré budú realizované v rámci prioritnej osi 1 – Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd, budú spolufinancované prostredníctvom Kohézneho fondu

K OP ŽP bol prijatý Programový manuál, ktorý podrobnejšie rozvádza jednotlivé prioritné osi a operačné ciele, stanovuje oprávnené územie, skupiny oprávnených žiadateľov, oprávnených aktivít, oprávnené výdavky, ako aj spôsob financovania.

Toto odporúčanie vychádza z materiálu „Podmienky pre prevádzkové a koncesné zmluvy v rámci operačného programu Životné prostredie prioritnej osi 1 operačného cieľa 1.1. a 1.2. v programovom období 2007 - 2013 v Slovenskej republike“, ktorý bol schválený uznesením vlády č. 394/2008 z 11. júna 2008 a stal sa prílohou č. 5 Programového manuálu.

Riadiaci orgán (ďalej len „RO“) pri príprave odporúčania vychádzal z ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov pre prevádzkovanie verejných vodovodov a verejných kanalizácií a zohľadňoval ustanovenia existujúcich prevádzkových zmlúv, pripomienky a odporúčania Európskej komisie (ďalej len „EK“) k existujúcim prevádzkovým zmluvám a odporúčania Svetovej banky pre vodný sektor.

Účelom odporúčania je podrobnejšie rozviesť všeobecné a špecifické podmienky prevádzkových zmlúv, ktoré uzatvoria vlastníci vodohospodárskej infraštruktúry s prevádzkovateľom v prípade, ak žiadajú o nenávratný finančný príspevok z fondov EÚ. Odporúčanie nenahrádza všeobecne záväzné právne predpisy platné v dotknutej oblasti. V záujme dosiahnutia väčšej transparentnosti a štandardizácie postupov na výber a poskytovanie služieb prevádzkovateľov vodohospodárskej infraštruktúry toto odporúčanie dopĺňa oblasti, ktoré v súčasnosti nie sú regulované.

Toto odporúčanie je určené pre subjekty patriace do skupiny oprávnených žiadateľov (potenciálnych prijímateľov) v zmysle Programového manuálu, ktoré budú žiadať o finančnú pomoc z prostriedkov ES a štátneho rozpočtu v programovom období 2007 – 2013 a ak tieto subjekty - vlastníci vodohospodárskej infraštruktúry zmluvne zabezpečujú alebo zabezpečia prevádzkovanie vodohospodárskej infraštruktúry prevádzkovateľom s účasťou súkromného kapitálu a to buď na základe existujúcej prevádzkovej zmluvy alebo uzavru na tento majetok novú prevádzkovú zmluvu.

Toto odporúčanie, vzhľadom na komplexnosť problematiky, nemôže pokryť všetky právne, finančné a odborné aspekty zmluvných vzťahov, ktoré s tým súvisia, a preto RO odporúča vlastníkom infraštruktúry zabezpečiť si primeranú odbornú podporu pri príprave zmluvných vzťahov, ktorá v záujme aplikácie najlepších medzinárodných skúseností využije skúsenosti napr. Medzinárodnej vodohospodárskej asociácie (International Water Association), zmluvných podmienok FIDIC, či World Bank Water Toolkit – dokument

Svetovej banky tykajúci sa spoluúčasti súkromného sektora na zásobovaní pitnou vodou a odkanalizovaní.

Odporúčanie k „Podmienkam pre prevádzkové a koncesné zmluvy v rámci operačného programu Životné prostredie prioritnej osi 1 operačného cieľa 1.1. a 1.2. v programovom období 2007 - 2013 v Slovenskej republike“ časť „Všeobecné a špecifické podmienky pre koncesné zmluvy pre PPP projekty“ (t.j. zmluvné vzťahy zahŕňajúce okrem zodpovednosti za prevádzku aj priamu investičnú spoluúčasť súkromného partnera) bude vydané v nadväznosti na budúcu úpravu pravidiel v tejto oblasti.

1.1. PRÁVNY RÁMEC

1.1.1 Legislatíva Európskych spoločenstiev:

- nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 (ďalej len „všeobecné nariadenie“);
- nariadenie Rady (ES) č. 1084/2006, z 11. júla 2006, ktorým sa zriaďuje Kohézny fond a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1164/94;
- smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004, o koordinácii postupov pri zadávaní verejných zákaziek na stavebné práce, dodávky a služby;
- smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES o koordinácii postupov pri zadávaní zákaziek subjektmi pôsobiacimi v odvetví vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a služieb;
- smernica Rady 91/271/EHS zo dňa 21. mája 1991 o čistení mestských odpadových vôd;
- smernica Rady 98/83/ES zo dňa 3. novembra 1998 o kvalite vody určenej pre ľudskú spotrebu;
- smernica Európskeho parlamentu a Rady 200/60/ES ustanovujúca rámec pôsobnosti spoločenstva v oblasti vodnej politiky;
- oznámenie Komisie COM (2005) 569 z 15. 11. 2005 o verejno-súkromných partnerstvách a právnych predpisoch Spoločenstva o verejnom obstarávaní a koncesiách;
- výkladové oznámenie Komisie COM (2006/C 179/02) z 24. 7. 2006 o právnych predpisoch Spoločenstva uplatniteľných na zadávanie zákaziek, na ktoré sa úplne alebo čiastočne nevzťahujú smernice o verejnom obstarávaní;
- oznámenie Komisie COM (2007) 6661 z 5. 2. 2008 o výklade týkajúce sa uplatňovania práva Spoločenstva v oblasti verejného obstarávania a koncesií inštitucionalizovaným verejno-súkromným partnerstvám.

1.1.2 Legislatíva SR :

- Zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o vodovodoch a kanalizáciách“);

- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon);
- Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- Zákon č. 276/2001 Z. z. z 14.6.2001 o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- Zákon 595/2003 Z. z. o dani z príjmov
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu;
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 296/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd;
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 397/2003 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o meraní množstva vody dodanej verejným vodovodom a množstva vypúšťaných vôd, o spôsobe výpočtu množstva vypúšťaných odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku a o smerných číslach spotreby vody;
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 315/2004 Z. z., ktorou sa ustanovuje rozsah a početnosť odberu vzoriek a požiadavky na rozsah a vykonávanie rozborov odpadových vôd;
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 636/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu surovej vody a na sledovanie kvality vody vo verejných vodovodoch;
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 605/2005 Z. z. o podrobnostiach poskytovania údajov z majetkovej evidencie a prevádzkovej evidencie o objektoch a zariadeniach verejného vodovodu a verejnej kanalizácie;
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 684/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

1.2. Vymedzenie pojmov

Na účely tohto odporúčania sa rozumejú :

- **oprávnené výdavky** - oprávnené výdavky v zmysle článku 55 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006;
- **existujúca prevádzková zmluva** - prevádzková zmluva uzatvorená medzi vlastníkom vodohospodárskej infraštruktúry a prevádzkovateľom s účasťou súkromného kapitálu na prevádzku vodohospodárskej infraštruktúry pred podpisom zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“) v programovom období 2007-2013;
- **investícia** – sú finančné prostriedky na výstavbu a budovanie nových zariadení, ktoré svojou povahou alebo účelom môžu byť začlenené do infraštruktúry, ktorá je predmetom zmluvy, resp. dobudovanie a rozšírenie už vybudovanej a prevádzkovej infraštruktúry;
- **koncesná zmluva pre PPP projekty** - akákoľvek zmluva alebo dohoda uzatvorená medzi vlastníkom vodohospodárskej infraštruktúry a právnickou osobou s účasťou

súkromného kapitálu. Táto zmluva musí obsahovať povinnosť súkromného partnera investovať (priamo alebo nepriamo) do výstavby/rekonštrukcie/obnovy/rozšírenia/zlepšenia efektívnosti infraštruktúry a prevádzkovať vodohospodársku infraštruktúru. Zmluva musí byť uzatvorená na investovanie a prevádzkovanie vodohospodárskej infraštruktúry spolufinancovanej z prostriedkov ES a štátneho rozpočtu SR v programovom období 2007 – 2013 (zmluvy typu napr. Výstavba, prevádzkovanie a transfer; Projekt, výstavba, financovanie a prevádzka alebo zmluvy podobného typu).

- **modernizácia** - rozšírenie vybavenosti alebo použiteľnosti hmotného majetku a nehmotného majetku o také súčasti, ktoré pôvodný majetok neobsahoval, pričom tvoria neoddeliteľnú súčasť majetku. Za neoddeliteľnú súčasť tohto majetku sa považujú samostatné veci, ktoré sú určené na spoločné použitie s hlavnou vecou a spolu s ňou tvoria jeden majetkový celok;¹
- **nájomné** - akákoľvek odplata za užívanie infraštruktúry a branie úžitkov;
- **nenávratný finančný príspevok** - suma finančných prostriedkov poskytnutá prijímateľovi na základe schváleného projektu podľa podmienok Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku z verejných prostriedkov v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; vo výške a podľa pravidiel pre príslušný typ prijímateľa uvedených v prílohe č. 3 Programového manuálu;
- **nová prevádzková zmluva** - prevádzková zmluva uzatvorená medzi vlastníkom vodohospodárskej infraštruktúry a prevádzkovateľom s účasťou súkromného kapitálu na prevádzkovanie vodohospodárskej infraštruktúry spolufinancovanej z prostriedkov ES a štátneho rozpočtu SR v programovom období 2007 – 2013 po podpise zmluvy o poskytnutí NFP;
- **odberateľ vody** - je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má uzatvorenú zmluvu o dodávke vody s vlastníkom verejného vodovodu, a ktorá odoberá vodu z verejného vodovodu na účely konečnej spotreby vody alebo jej ďalšej dodávky konečnému spotrebiteľovi;²
- **prevádzkovanie vodohospodárskej infraštruktúry** - odber, zachytávanie a úprava surovej vody, zhromažďovanie, akumulácia a dodávka pitnej vody, ako aj príjem, odvádzanie a čistenie odpadovej vody v zariadeniach, z ktorých je následne vypúšťaná do povrchových vôd;³
- **prevádzkovateľ vodohospodárskej infraštruktúry (ďalej len „prevádzkovateľ“)** - fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá prevádzkuje vodohospodársku infraštruktúru na základe zmluvy uzavretej s vlastníkom tejto infraštruktúry a v súlade so zákonom č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách;
- **prevádzková zmluva (ďalej len „zmluva“)** - akákoľvek zmluva úplne, alebo čiastočne prenášajúca zodpovednosť za prevádzku a údržbu vodohospodárskej infraštruktúry za odplatu na osobu inú ako je vlastník tejto infraštruktúry. Za takúto zmluvu sa nepovažuje len zmluva takto pomenovaná, ale aj akákoľvek iná zmluva vecne napĺňajúca zmysel tejto definície;

¹ § 29, ods. 4 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov

² § 4, ods. 3 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov

³ § 2, písm. i) zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov

- **producent odpadových vôd vypúšťaných do verejnej kanalizácie** - je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má uzatvorenú zmluvu o odvádzaní odpadových vôd s vlastníkom verejnej kanalizácie, a ktorá vypúšťa odpadové vody do verejnej kanalizácie;
- **rekonštrukcia** - také zásahy do hmotného majetku, ktoré majú za následok zmenu jeho účelu použitia, kvalitatívnu zmenu jeho výkonnosti alebo technických parametrov. Za zmenu technických parametrov nemožno považovať zámenu použitého materiálu pri dodržaní jeho porovnateľných vlastností;⁴
- **riadiaci orgán** - orgán stanovený vládou SR pre riadenie príslušného operačného programu, pre Operačný program Životné prostredie je riadiacim orgánom Ministerstvo životného prostredia SR;
- **technické zhodnotenie** - výdavky na dokončené nadstavby, prístavby a stavebné úpravy, rekonštrukcie a modernizácie. Technickým zhodnotením nie sú výdavky/náklady spojené s opravami a údržbou majetku;
- **údržba a oprava** – súbor činností, ktorých cieľom je predovšetkým udržanie prevádzkyschopného stavu, resp. odstránenie čiastočného fyzického opotrebovania alebo poškodenia majetku za účelom jeho uvedenia do predchádzajúceho stavu;
- **vlastník vodohospodárskej infraštruktúry (ďalej len „vlastník“)** - vlastník verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie - právnická osoba so sídlom na území SR;⁵
- **vodné a stočné** – cena za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom a za odvedenie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou;
- **vodohospodárska infraštruktúra** - je verejný vodovod⁶ a verejná kanalizácia⁷;
- **žiadateľ** - potenciálny prijímateľ, ktorý je oprávnený v zmysle Programového manuálu OP ŽP podať Riadiacemu orgánu Žiadosť o NFP na spolufinancovanie v zmysle operačných cieľov 1.1 a 1.2 v programovom období 2007-2013.

⁴ § 29, ods. 4 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov

⁵ § 3, ods. 2 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov

⁶ § 2, písm. a) zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov

⁷ § 2, písm. b) zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov

2. CHARAKTER POTENCIÁLNYCH PRIJÍMATEĽOV V RÁMCI OP ŽP PRIORITNEJ OSI 1 OPERAČNÉHO CIEĽA 1.1. A 1.2. A SPÔSOBY PREVÁDZKOVANIA

V zmysle Programového manuálu k Operačnému programu Životné prostredie na roky 2007 - 2013 sú oprávnenými žiadateľmi:

- o obce a mestá
- o združenia miest a obcí
- o fyzické osoby a právnické osoby podľa § 5 ods. 1 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 2 písm. e) zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2.1. CHARAKTER POTENCIÁLNYCH PRIJÍMATEĽOV

Vo vzťahu k vlastníctvu a prevádzke vodohospodárskej infraštruktúry je možné potenciálnych žiadateľov charakterizovať nasledovne:

a) obce a mestá

- vlastníkom vodohospodárskej infraštruktúry je mesto alebo obec
- spolufinancovaná infraštruktúra bude prevádzkovaná na základe prevádzkovej zmluvy alebo
- vlastník si túto infraštruktúru bude prevádzkovať sám alebo
- vlastník si túto infraštruktúru bude prevádzkovať sám, ale na niektoré činnosti uzavrie zmluvu s externým subjektom

b) združenia miest a obcí

- vlastníkom vodohospodárskej infraštruktúry je združenie miest/ obcí
- spolufinancovaná infraštruktúra bude prevádzkovaná na základe prevádzkovej zmluvy alebo
- vlastník si túto infraštruktúru bude prevádzkovať sám alebo
- vlastník si túto infraštruktúru bude prevádzkovať sám, ale na niektoré činnosti uzavrie zmluvu s externým subjektom

c) vodárenské a prevádzkové spoločnosti

c1) vodárenské spoločnosti

c1.1) zmiešané vodárenské spoločnosti

- sú akciové spoločnosti, kde vlastníckmi akcií sú mestá a obce
- vodárenská spoločnosť je zároveň vlastníkom aj prevádzkovateľom vodohospodárskej infraštruktúry
- v takejto spoločnosti nie sú uzatvárané prevádzkové zmluvy .

c1.2) oddelené vodárenské spoločnosti

- sú akciové spoločnosti, kde vlastníkmí akcií sú mestá a obce
- vlastníkom infraštruktúry je vodárenská spoločnosť
- vlastníctvo je oddelené od prevádzkovania
- spolufinancovaná infraštruktúra bude prevádzkovaná na základe prevádzkovej zmluvy.

c2) prevádzkové spoločnosti sú spoločnosti, ktoré vykonávajú činnosti súvisiace s prevádzkovaním vodohospodárskej infraštruktúry na základe prevádzkových zmlúv

c2.1) verejná prevádzková spoločnosť

- je spoločnosť, kde vlastníkmí sú mestá a obce, príp. iné orgány verejnej správy a bez účasti súkromného kapitálu

c2.2) súkromná prevádzková spoločnosť

- je spoločnosť s účasťou súkromného kapitálu

2.2. SPÔSOBY PREVÁDZKOVANIA

2.2.1 Prevádzkovanie infraštruktúry jej vlastníkom

Toto odporúčanie sa nevzťahuje na prípady ak vlastník, ktorý nemá uzavretú žiadnu existujúcu prevádzkovú zmluvu alebo vlastník s existujúcou prevádzkovou zmluvou, využije možnosť prevádzkovať infraštruktúru spolufinancovanú z prostriedkov ES a štátneho rozpočtu SR v programovom období 2007 - 2013 sám, bude niesť zodpovednosť za prevádzkovanie a bude vyberať vodné a stočné.

Ak niektoré z odborných činností, ako sú:

- strategické plánovanie rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií
- plánovanie a zabezpečenie rozvoja a modernizácie výrobných a distribučných sietí a zariadení
- vyjadrovanie k investičným zámerom cudzích subjektov dotýkajúcich sa prevádzkového majetku.
- stanovovanie technických podmienok pripojenia alebo odpojenia nehnuteľnosti , prípojky na verejný vodovod alebo verejnú kanalizáciu
- zabezpečenie * plynulej dodávky vody a plynulého odvádzania odpadových vôd
- monitorovanie a dispečing procesov výroby, distribúcie, odvádzania a čistenia vody
- zabezpečenie * prevádzky v krízových a výnimočných situáciách
- vytváranie podmienok pre pripojenie do distribučnej siete (vodovod, kanalizácia)
- kontrola a riadenie zásahov do distribučnej siete prevádzkovateľa
- vedenie majetkovej a správnej evidencie verejného vodovodu a kanalizácie
- zabezpečenie * funkčného stavu zariadení verejných vodovodov a kanalizácií
- archivácia údajov z prevádzkovej evidencie
- sumarizácia údajov o prevádzkovaní a stave výrobných a distribučných zariadení a následný reporting

*(pod pojmom zabezpečenie nie je zahrnutý aj priamy výkon predmetu zabezpečenia)

alebo odborný dozor bude na základe zmluvy poskytovať externý subjekt – fyzická, alebo právnická osoba a táto nebude prevádzkovateľom a ani nebude inkasovať vodné a stočné, RO

posúdi či takýto vzťah medzi vlastníkom a externým subjektom nepredstavuje vzhľadom na rozsah služieb poskytovaných externým subjektom faktický prevádzkový vzťah.

Za obchádzanie „Podmienok pre prevádzkové a koncesné zmluvy v rámci operačného programu Životné prostredie prioritnej osi 1 operačného cieľa 1.1. a 1.2. v programovom období 2007 - 2013 v Slovenskej republike“ sa môže považovať postúpenie všetkých alebo častí činností súvisiacich s výkonom prevádzky a údržby na iné osoby iným spôsobom ako uzavretím zmluvy o prevádzke a to najmä v prípadoch, keď vlastník ma dostatočné kapacity na výkon týchto činností, vlastník preniesol na inú osobu prevažnú časť rizík a povinností, ktoré sú mu na základe zákona uložené, odmena tejto osoby je závislá od výšky vodného a stočného vybratého vlastníkom.

2.2.2 Prevádzkovanie na základe existujúcej prevádzkovej zmluvy

Ak má vlastník v úmysle zabezpečiť prevádzkovanie majetku spolufinancovaného v programovom období 2007 - 2013 na základe existujúcej prevádzkovej zmluvy, táto zmluva musí spĺňať všetky podmienky prílohy č. 5 Programového manuálu, a zároveň sa odporúča zapracovať náležitosti uvedené v tomto materiáli. Financovanie takejto infraštruktúry bude v zmysle kapitoly 3.2, písm. a2).

2.2.3 Prevádzkovanie na základe novej prevádzkovej zmluvy

Ak vlastník plánuje prevádzkovať infraštruktúru spolufinancovanú z prostriedkov ES a štátneho rozpočtu SR v programovom období 2007 - 2013 na základe novej prevádzkovej zmluvy, táto zmluva musí spĺňať podmienky uvedené v prílohe č. 5 Programového manuálu, a zároveň sa odporúča zapracovať náležitosti uvedené v tomto materiáli.

Ak vlastník mieni uzavrieť nové prevádzkové zmluvy na majetok, ktorého rekonštrukcia, rozšírenie bude spolufinancované v programovom období 2007 – 2013 a ktorý bol predmetom prevádzky na základe existujúcich prevádzkových zmlúv, musí predložiť dodatok, výpoveď alebo dokument preukazujúci ukončenie účinnosti existujúcich zmlúv v požadovanom rozsahu, t.j. na majetok, ktorého rekonštrukcia, rozšírenie bude spolufinancované v programovom období 2007-2013. Najneskoršie však do zahájenia prevádzkovania uvedeného majetku (infraštruktúry), resp. predloženia záverečnej žiadosti o platbu podľa toho, ktorý z nich je skorší, je vlastník povinný vybrať nového prevádzkovateľa a uzatvoriť novú prevádzkovú zmluvu, ktorá musí spĺňať všetky podmienky prílohy č. 5 Programového manuálu, a zároveň sa odporúča zapracovať náležitosti uvedené v tomto materiáli. Vlastník je povinný túto prevádzkovú zmluvu predložiť RO bezodkladne po jej podpise. Odporúčame vlastníkovi informovať RO o zámere uskutočniť jednotlivé kroky dostatočne vopred.

3. PODMIENKY PRE PREVÁDZKOVÉ ZMLUVY

Dôsledným uplatňovaním nasledujúcich uvedených podmienok sa vytvára predpoklad pre splnenie podmienky nediskriminácie, resp. rovnakého prístupu, rešpektovania podmienok kohézie a tiež efektívneho využívania finančných prostriedkov nielen ES a štátneho rozpočtu SR, ale tiež vlastných prostriedkov potenciálneho prijímateľa – vlastníka infraštruktúry (uplatnenie prostriedkov získaných z predaja akcií a nájmu za prevádzkovanie ako vlastný vklad žiadateľa v žiadosti o finančnú pomoc operačný cieľ 1.1. a 1.2. prioritnej osi 1) a to tak, aby boli zachované podmienky definované v OP ŽP a tým zostala pre obce a mestá na celom území SR možnosť pre plnenie záväzkov SR v oblasti zásobovania obyvateľstva pitnou vodou a plnenia smerníc a prístupových záväzkov v oblasti odvádzania a čistenia odpadových vôd.

3.1 VŠEOBECNÉ PODMIENKY PRE PREVÁDZKOVÉ ZMLUVY

- a) *Zmluva je uzatvorená podľa platných právnych predpisov SR*
- b) *Výber zmluvnej strany (prevádzkovateľa) je vykonaný v súlade s platnými právnymi predpismi*

Odporúčanie RO:

Vlastník by mal pri výbere prevádzkovateľa postupovať v súlade s princípmi transparentnosti a rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie.

RO odporúča vlastníkom infraštruktúry primerane aplikovať ustanovenia právnych predpisov platných v SR a EÚ (napr. platného zákona o verejnom obstarávaní), t.j. súťaž by mala byť vyhlásená verejne (minimálne v jednom národnom a jednom zahraničnom/medzinárodnom periodiku) bez obmedzovania účasti záujemcov. Vyhlásenie takejto súťaže by malo obsahovať základné informácie o súťaži a kritériá, podľa ktorých bude postupovať výberová komisia pri výbere víťaznej ponuky.

RO odporúča, aby v podmienkach účasti boli stanovené primerané ekonomické, finančné a technické požiadavky, ktoré zabezpečia, že potenciálny prevádzkovateľ má dostatočnú ekonomickú stabilitu, dostatočné personálne a technické vybavenie ako aj odborné skúsenosti pre zabezpečenie plnenia predmetu zákazky/zmluvy. Upozorňujeme, že vlastníkom navrhované podmienky účasti by nemali byť príliš prísne, vzhľadom na rozsah požadovaných služieb, aby neobmedzovali súťaž. Pri posudzovaní ponuky je možné použiť nasledovné podmienky účasti :

- skúsenosti záujemcu/uchádzača
- výška obratu
- počet zamestnancov
- certifikáty kvality
- technické vybavenie (zoznam strojov a zariadení).

Kritéria na výber víťaznej ponuky by mali byť špecifikované jasne a mali by rešpektovať pravidlá ekonomicky najvýhodnejšej ponuky.

- c) *Súčasťou zmluvy je príloha, ktorá obsahuje jasne definovaný zoznam majetku ako predmetu zmluvy vrátane jeho územnej alokácie podľa aglomerácií uvedených*

v Programovom manuáli OP ŽP v prílohe č.1), ako aj údaje o čase nadobudnutia, jeho fyzickom a morálnom opotrebení.

- d) Zmluva definuje pojmy oprava a údržba tak, ako sú upravené v príslušných právnych predpisoch. Zmluva definuje povinnosť prevádzkovateľa plne hradiť finančné zabezpečenie opráv a údržby.**

Odporúčanie RO:

RO odporúča, aby zmluva obsahovala jednoznačnú definíciu pojmov oprava a údržba s cieľom odlíšiť finančné prostriedky vynaložené na opravu a údržbu od finančných prostriedkov vynaložených na investície do infraštruktúry.

- e) Zmluva obsahuje ustanovenia, ktoré zaviazu prevádzkovateľa na zabezpečovanie opráv a údržby s odbornou starostlivosťou tak, aby nedošlo k neprimeranému opotrebeniu majetku.**
- f) Zmluva špecifikuje povinnosť prevádzkovateľa spracovať plán údržby a opráv s výhľadom na 10 rokov, pričom vlastník infraštruktúry má právo sa k nemu vyjadrovať.**

Odporúčanie RO:

RO odporúča, aby zmluva obsahovala ustanovenie stanovujúce povinnosť si vzájomne odsúhlasiť plán údržby a opráv a zároveň vylúčilo interpretáciu, že takéto odsúhlasenie a činnosti uvedené v tomto pláne predstavujú limitovaný (konečný) výpočet povinností prevádzkovateľa vo vzťahu k oprave a údržbe.

RO odporúča, aby zmluva neobsahovala ustanovenia obmedzujúce prevádzkovateľovu zodpovednosť za vykonanie opráv mimo plánu odsúhlaseného vlastníkom.

- g) Zmluva definuje pojmy rekonštrukcia, investícia, vznik nového majetku vlastníka a pod. tak, ako sú upravené v príslušných právnych predpisoch a aby bolo zrejmé, kedy a za akých okolností vzniká nový majetok vlastníka infraštruktúry.**

Odporúčanie RO:

RO odporúča, aby zmluva obsahovala jednoznačnú definíciu pojmov:

- rekonštrukcia,
- investícia,
- technické zhodnotenie (nadstavby, prístavby, stavebné úpravy, modernizácia).

Definície by mali vychádzať z platného zákona o účtovníctve a zákona o dani z príjmov.

RO odporúča, aby zmluva obsahovala jednoznačné definovanie vlastníctva vo vzťahu k rekonštruovanému, technicky zhodnocovanému majetku rovnako ako aj k majetku, ktorý

vznikne ako výsledok investičnej činnosti. Zmluva by mala jednoznačne určovať, že tento majetok neprejde do vlastníctva prevádzkovateľa.⁸

h) Zmluva obsahuje pre účely kontroly dodržiavania príslušných štandardov kvality vodohospodárskych služieb zo strany prevádzkovateľa ukazovatele výkonu vodohospodárskych služieb poskytovaných prevádzkovateľom (monitorovacie a sankčné kritéria a spôsob ich uplatňovania).

Odporúčanie RO:

Štandardy kvality

Zmluva by mala obsahovať kritériá:

- kvality dodávania pitnej vody verejným vodovodom a odvádzania a čistenia odpadovej vody verejnou kanalizáciou
- hodnotenia činnosti a kvality služieb prevádzkovateľa.

V zmluvách by mali byť v zmysle zákona o vodovodoch a kanalizáciách stanovené aj požiadavky súvisiace so zabezpečením plynulej distribúcie vody a plynulého poskytovania služieb odberateľom. Požiadavky by sa mali predovšetkým týkať plynulej distribúcie vody, plynulého odvádzania odpadových vody, zabezpečenia včasných opráv, vybavovania sťažností a pod.

V prípade, že vlastník vodohospodárskej infraštruktúry v zmluve stanoví prísnejšie požiadavky na zabezpečenie kvality vody a odpadovej vody ako sú stanovené v platných právnych predpisoch, budú záväzné tieto prísnejšie požiadavky.

RO odporúča, aby zmluvy obsahovali aj riešenie najmä týchto skutočností:

- poskytovanie informácií vlastníkovi;
- poskytovanie služieb zákazníkovi (zriadenie telefónnej linky, zákazníckeho centra, vybavovanie nových žiadostí, vybavovanie sťažností, apod.);
- zmena v miere pripojenia odberateľov na verejný vodovod;
- zmena v miere pripojenia producentov na verejnú kanalizáciu;
- zníženie % strát, nefakturovaných množstiev;
- zmena počtu zákazníkov s vodomermom;
- opakované nesplnenie ukazovateľov kvality pitnej vody na tom istom odbernom mieste v priebehu „x“ dní;
- opakované prekročenie kvalitatívnych limitov vypúšťaných odpadových vôd na tom istom odbernom mieste v priebehu „x“ dní;
- úplné alebo čiastočné plánované prerušenie zásobovania pitnou vodou z verejného vodovodu v trvaní viac ako „x“ hodín;
- úplné alebo čiastočné plánované prerušenie zásobovania pitnou vodou z verejného vodovodu z dôvodu havárie v trvaní viac ako „x“ hodín;
- zabezpečenie, resp. nezabezpečenie dočasného náhradného zásobovania pitnou vodou v trvaní viac ako „x“ hodín;
- úplné alebo čiastočné plánované prerušenie odvádzania odpadových vôd verejnou kanalizáciou v trvaní viac ako „x“ hodín;

⁸ Čl. 57, Nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006

- úplné alebo čiastočné plánované prerušenie odvádzania odpadových vôd verejnou kanalizáciou z dôvodu havárie v trvaní viac ako „x“ hodín;
- zabezpečenie, resp. nezabezpečenie dočasného náhradného odkanalizovania v trvaní viac ako „x“ hodín;
- výška škôd spôsobená tretím stranám;
- neplánované prerušenie čistenia odpadových vôd v trvaní viac ako „x“ hodín;
- zmena tlaku dodávanej vody v trvaní viac než „x“ hodín.

Monitorovanie štandardov

Monitorovanie bude spočívať predovšetkým:

- v monitorovaní, či prevádzkovateľ pokrýva a poskytuje služby v požadovanom rozsahu čo sa týka kvality a kvantity vody, požadovaných tlakov a štandardov čistenia a štandardov poskytovania zákazníckych služieb;
- v monitorovaní, či prevádzkovateľ udržiava majetok v kvalite ako bolo dohodnuté;
- v povinnosti prevádzkovateľa priebežne informovať vlastníka o zaisťovaní výkonu služieb a prípadných porušeníach záväzkov v rámci poskytovania vodohospodárskych služieb a monitorovaní či informácie sú spoľahlivé;
- v povinnosti prevádzkovateľa vypracovať a vlastníkovi predložiť v pravidelných intervaloch správu (reporting) o zaisťovaní výkonu služieb a prípadných porušeníach záväzkov v rámci poskytovania vodohospodárskych služieb za určité časové obdobia (podľa druhu kritérií, mesačné, štvrtročné, ročné).

RO odporúča, aby zmluva obsahovala ustanovenia, ktoré zaviazu prevádzkovateľa predkladať vlastníkovi najmä nasledujúce informácie a správy:

- výsledky hodnotenia kvality dodávanej vody z verejného vodovodu – „x-krát“ ročne, napr.: vždy najneskôr do „x-tého“ pracovného dňa nasledujúceho mesiaca;
- výsledky hodnotenia kvality odpadových vôd vypúšťaných do povrchovej vody – „x-krát“ ročne, napr.: vždy najneskôr do „x-tého“ pracovného dňa nasledujúceho mesiaca;
- množstvo vody vyrobenej v m³ - „x-krát“ ročne, napr.: vždy najneskôr do „x-tého“ pracovného dňa prvého mesiaca nasledujúceho štvrtroka;
- množstvo vody odvedenej verejnou kanalizáciou – „x-krát“ ročne, napr.: vždy najneskôr do „x-tého“ pracovného dňa prvého mesiaca nasledujúceho štvrtroka;
- množstvo vyčistenej odpadovej vody – „x-krát“ ročne, napr.: vždy najneskôr do „x-tého“ pracovného dňa prvého mesiaca nasledujúceho štvrtroka;
- čiastku fakturovanú odberateľom za dodávku vody z verejného vodovodu a producentom za odvádzanie odpadových vôd verejnou kanalizáciou a čiastku uhradenú – „x-krát“ ročne, napr.: vždy najneskôr do „x-tého“ pracovného dňa prvého mesiaca nasledujúceho štvrtroka;
- údaje o množstve vody dodanej z verejného vodovodu meranej a fakturovanej v m³ - „x-krát“ ročne, napr.: vždy najneskôr do „x-tého“ pracovného dňa prvého mesiaca nasledujúceho štvrtroka;
- údaje o čiastke vynaloženej prevádzkovateľom za opravy predmetu nájmu – (infraštruktúra, prevádzkový majetok) - „x-krát“ ročne, napr.: vždy najneskôr do „x-tého“ pracovného dňa nasledujúceho mesiaca;
- údaje o počte podaných žiadostí o pripojenie nehnuteľností na verejný vodovod a verejnú kanalizáciu - „x-krát“ ročne, napr.: vždy najneskôr do „x-tého“ pracovného dňa prvého mesiaca nasledujúceho polroka;

- údaje o počte nových vodovodných prípojok pripojených na verejný vodovod a kanalizačných prípojok pripojených na verejnú kanalizáciu - „x-krát“ ročne, napr.: vždy najneskôr do „x-tého“ pracovného dňa prvého mesiaca nasledujúceho polroka;
- informáciu o každej havárii, oprave verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácii, dátume jej vzniku, vyriešení a odstránení – „x-krát“ ročne, napr.: vždy do „x“ pracovných dní od vzniku havárie alebo potreby vykonania opravy a následne informáciu o odstránení havárie a vykonaní opravy – vždy do „x-tého“ dňa odo dňa odstránenia havárie a vykonania opravy;
- informáciu o akomkoľvek prerušení dodávky vody z verejného vodu trvajúcim dlhšie ako 1 hodinu, príčine a vykonaných opatreniach k náprave – „x-krát“ ročne, napr.: vždy do „x“ pracovných dní odo dňa prerušenia dodávky;
- informáciu o akomkoľvek prerušení odvádzania odpadových vôd verejnou kanalizáciou trvajúcim dlhšie ako 1 hodinu, príčine a vykonaných opatreniach k náprave – „x-krát“ ročne, napr.: vždy do „x“ pracovných dní odo dňa prerušenia odkanalizovania;
- informáciu o akomkoľvek prerušení čistenia odpadových vôd trvajúcim dlhšie ako 1 hodinu, príčine a vykonaných k náprave – „x-krát“ ročne, napr.: vždy do „x“ pracovných dní od prerušenia čistenia odpadových vôd;
- informáciu o stave majetku zverenom prevádzkovateľovi do údržby „x-krát“ ročne, informácia zahŕňa činnosti prevádzkovateľa v súvislosti s udržiavaním majetku v požadovanom stave;
- informáciu o sťažnostiach spotrebiteľov, spôsobe ich vybavenia, opatreniach vykonaných k náprave – „x-krát“ ročne, napr.: vždy do „x-tého“ pracovného dňa nasledujúceho mesiaca;
- informácie o udalostiach a skutočnostiach, ktoré môžu mať podstatný vplyv na poskytovanie služieb v nasledujúcom monitorovacom období, ak sú tieto známe alebo aspoň predpokladané – napr.: bezodkladne;
- zhodnotenie plnenia plánu opráv a údržby za predchádzajúce obdobie;
- iné informácie súvisiace s predmetom zmluvy – v lehote určenej v písomnej výzve.

Sankčné kritéria – sankcie, správne delikty, zmluvné pokuty

Zmluva by mala obsahovať jednoznačné stanovenie sankcií v prípade nedodržania štandardov kvality.

Zmluva by mala obsahovať ustanovenia účinné v prípade, keď budú pokuty uložené vlastníčkovi zo strany správneho orgánu v dôsledku porušenia povinností prevádzkovateľa. V takomto prípade by mal byť prevádzkovateľ povinný uhradiť vlastníčkovi všetky náklady, ktoré vlastníčkovi v tejto súvislosti vznikli.

Okrem pokút ukladaných zo strany správneho orgánu na základe správnych deliktov RO odporúča, aby zmluva obsahovala aj zmluvné pokuty odvodené napr. od platieb nájomného prevádzkovateľa vlastníčkovi (nájomné- napr. denné nájomné daného roku). RO odporúča, aby veľkosť odchýlky štandardov kvality (výkonového kritéria) od stanovených parametrov/limitov, závažnosť štandardu kvality (výkonového kritéria) a frekvencia porušení povinností boli základnými určujúcimi faktormi pre stanovenie výšky zmluvnej pokuty. RO odporúča v zmluve stanoviť, že zmluvné pokuty sa nedotýkajú nároku vlastníka na náhradu škody.

Zmluva by mala obsahovať ustanovenie upravujúce sankcie uplatňované v prípade, ak vlastník zistí, že majetok nie je udržiavaný v súlade s požiadavkami.

Zmluvné pokuty môžu byť uplatňované ročne alebo priebežne.

- i) Zmluva obsahuje ustanovenie o povinnosti prevádzkovateľa verejných vodovodov a kanalizácií prerokovať návrh ceny vodného a stočného s vlastníkom verejných vodovodov a verejných kanalizácií. Prevádzkovateľ má povinnosť predkladať návrh ceny za uvedené služby pred predložením na schválenie URSO-m.**
- j) Zmluva obsahuje ustanovenia, ktoré riešia predčasné ukončenie zmluvy, pri plynulom zabezpečení zásobovania obyvateľstva vodou, odkanalizovania a čistenia odpadových vôd, bez porušenia právnych predpisov a za takých podmienok, aby vlastník mohol bez problémov prevziať majetok.**

Odporúčanie RO:

RO odporúča, aby zmluva obsahovala ustanovenia o predčasnom ukončení najmä z dôvodu:

1. závažného porušenia povinností prevádzkovateľa;
2. opakované porušenie povinností prevádzkovateľa;
3. právoplatného odsúdenia osoby konajúcej v mene zmluvnej strany za trestný čin prijímania úplatku, podplácania alebo nepriamej korupcie, ak účelom konania, ktorým bola naplnená skutková podstata takého trestného činu, bolo ovplyvnenie konania alebo zdržanie sa určitého konania, na ktoré bola zmluvná strana zo zmluvy povinná;
4. ekonomických problémov prevádzkovateľa (indikátory problémov by mali byť presne definované v zmluve);
5. vyššej moci.

RO odporúča, aby zmluva obsahovala jednoznačnú definíciu dňa predčasného ukončenia a povinnosti prevádzkovateľa poskytovať služby do uvedeného dňa. RO odporúča použitie ustanovenia napr. nasledujúceho typu:

“Prevádzkovateľ bude plne spolupracovať s vlastníkom pred ukončením tejto zmluvy, s cieľom zabezpečiť, že:

-všetky aktíva budú prevádzkované a udržiavané v súlade so zmluvou až do dátumu ukončenia zmluvy;

-transfer prevádzky aktív podľa článku zmluvy XY nebude mať nepriaznivý vplyv na bezpečnosť osôb a/alebo na nepretržité zásobovanie vodou a zabezpečenie odkanalizovania zákazníkov.“

RO odporúča, aby zmluva obsahovala ustanovenia o výpovednej lehote a primeranej kompenzácii zmluvných strán v prípade predčasného ukončenia. Prevádzkovateľ by nemal mať nárok na kompenzácie v prípadoch 1., 2, 3 a 4.

- k) Zmluva obsahuje kritériá monitorovania zmluvného vzťahu a sankčné postihy voči prevádzkovateľovi v prípade ich nedodržania.***

Odporúčanie RO:

RO odporúča, aby zmluva obsahovala právo vlastníka menovať oprávneného zástupcu, ktorý bude zodpovedný za monitorovanie dodržiavania ustanovení zmluvy. RO odporúča, aby zmluva obsahovala aj sankcie za neplnenie zmluvného vzťahu, napr. za nesplnenie informačných povinností prevádzkovateľom.

- l) Zmluva obsahuje ustanovenia, ktoré zabezpečia vlastníkovi infraštruktúry plnú informovanosť o jej stave, technickej a prevádzkovej dokumentácii, ako aj iných dohodnutých informáciách.***
- m) Zmluva obsahuje tiež mechanizmus operatívneho riešenia sporov, aby nebolo ohrozené zásobovanie obyvateľstva vodou ako aj odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd.***

Odporúčanie RO:

RO odporúča, aby zmluva obsahovala jednoznačné ustanovenia o riešení sporov. RO odporúča, aby boli spory prednostne riešené mimosúdnu cestou tzn. primárne formou vyrovnaní na základe rokovaní zmluvných strán, sekundárne prostredníctvom mediátora, prípadne komisie na riešenie sporov a v poslednom rade súdnu cestou.

- n) Zmluva obsahuje ustanovenia, ktoré riešia nakladanie s majetkom (vrátenie prenajatého majetku) po ukončení zmluvy vrátane predčasného ukončenia vrátane finančného vyrovnaní.***

Odporúčanie RO:

RO odporúča, aby zmluva obsahovala jednoznačné ustanovenia o odovzdaní majetku pred začatím prevádzky a o prevzatí majetku po ukončení prevádzky.

RO odporúča, aby zmluva obsahovala podrobný zoznam (súpis) a stav majetku, ktorý je odovzdaný prevádzkovateľovi pred začatím poskytovania služieb, resp. je odovzdaný vlastníkovi po ukončení poskytovania služieb prevádzkovateľom. Základným cieľom týchto preberacích procedúr by malo byť zabezpečenie uspokojivého fungovania majetku počas zmeny prevádzkovateľa. RO odporúča vlastníkom vyžadovať od prevádzkovateľa, aby ku koncu zmluvného obdobia zabezpečil a zdokumentoval, že majetok je v primeranom stave (primerane opotrebovaný).

Definícia minimálnych podmienok na stav majetku v čase vrátenia vlastníkovi by mala byť založená na hypotéze, že majetok sa bude používať aj v ďalšom období. RO odporúča vlastníkom použiť napr. nasledujúce ustanovenie zmluvy a/alebo iné sformulované na základe uvedenej hypotézy:

"Ku dňu ukončenia platnosti zmluvy s prevádzkovateľom prevádzkovateľ odovzdá prenajatý infraštruktúrny majetok vlastníkovi v stave v akom ho prevzal - s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie. "

RO odporúča, aby zmluva obsahovala ustanovenie stanovujúce povinnosť pre prevádzkovateľa vykonať inventarizáciu majetku za účasti zástupcu vlastníka v stanovenom termíne/och (odporúčame min. 12 mesiacov max. 24 mesiacov pred plánovaným dňom odovzdania majetku (prevádzka)).

RO odporúča, aby zmluva obsahovala ustanovenia stanovujúce požiadavky na dokumentáciu k majetku nevyhnutnú pri odovzdávaní majetku vlastníkovi.

RO odporúča, aby sa ustanovenia vzťahujúce sa na odovzdávanie majetku primerane aplikovali aj v prípade predčasného ukončenia zmluvy.

3.2 ŠPECIFICKÉ PODMIENKY PRE PREVÁDZKOVÉ ZMLUVY

a) Zmluva je uzatvorená na určitý čas, a to nasledovne :

a1) v prípade uzatvorenia novej prevádzkovej zmluvy na prevádzkovanie infraštruktúry spolufinancovanej z finančných prostriedkov ES a štátneho rozpočtu SR v programovom období 2007 – 2013 bude dĺžka trvania max. 10 rokov alebo;

a2) v prípade využitia existujúcej prevádzkovej zmluvy na prevádzkovanie infraštruktúry spolufinancovanej z finančných prostriedkov ES a štátneho rozpočtu SR v programovom období 2007 – 2013:

- *ktorá je účinná do 31. 12. 2017, bude spolufinancovanie v plnej výške tak, ako je definované v OP ŽP;*
- *ktorá je účinná do 31. 12. 2020, budú do výpočtu pre určenie výšky nenávratného finančného príspevku zahrnuté výdavky len do výšky 60 % celkových oprávnených výdavkov* príslušného projektu (*oprávnené výdavky v zmysle článku 55 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006);*
- *ktorá je účinná do 31. 12. 2022, budú do výpočtu pre určenie výšky nenávratného finančného príspevku zahrnuté výdavky len do výšky 30 % celkových oprávnených výdavkov* príslušného projektu (*oprávnené výdavky v zmysle článku 55 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006);*
- *ktorá je účinná po 31. 12. 2022, nie je možné príslušný projekt financovať z OP ŽP.*

Odporúčanie RO:

V prípade, ak bude na majetok spolufinancovaný v programovom období 2007-2013 uzatvorená nová prevádzková zmluva s dĺžkou účinnosti max. 10 rokov, bude poskytnutý nenávratný finančný príspevok, tak ako je definovaný v OP ŽP, a vo výške a podľa pravidiel pre príslušný typ prijímateľa uvedených v prílohe č. 3 Programového manuálu.

V prípade, že bude majetok spolufinancovaný v programovom období 2007-2013 prevádzkovaný na základe existujúcej prevádzkovej zmluvy s dobou účinnosti do r. 2017 bude poskytnutý nenávratný finančný príspevok, tak ako je definovaný v OP ŽP a vo výške a podľa pravidiel pre príslušný typ prijímateľa uvedených v prílohe č. 3 Programového manuálu.

V prípade, že bude majetok spolufinancovaný v programovom období 2007-2013 prevádzkovaný na základe existujúcej prevádzkovej zmluvy s dobou účinnosti dlhšou ako 2017, bude sa nenávratný finančný príspevok, ako je definovaný v OP ŽP a vo výške a podľa pravidiel pre príslušný typ prijímateľa uvedených v prílohe č. 3 Programového manuálu, krátiť percentuálne z celkových oprávnených výdavkov.

Príklad :

V prípade, ak bude majetok spolufinancovaný v programovom období 2007 - 2013 prevádzkovaný na základe existujúcej prevádzkovej zmluvy s dobou účinnosti dlhšou, ako 2017, bude sa výška nenávratného finančného príspevku počítať na základe nasledujúcich pravidiel:

Pri dobe účinnosti zmluvy do 31. 12. 2020 bude strop oprávnených výdavkov na úrovni 60% celkových oprávnených výdavkov príslušného projektu.

Celkové investičné náklady projektu: 100 Sk

Neoprávnené investičné náklady projektu: 20 Sk

Oprávnené investičné náklady projektu: 80 Sk

Diskontované investičné náklady projektu: 89 Sk

Diskontované čisté výnosy projektu: 20 Sk (rozdiel diskontovaných výnosov a prevádzkových nákladov)

Oprávnené výdavky⁹ projektu sú 69 Sk (89 Sk – 20 Sk)

Miera medzery vo financovaní je podiel oprávnených výdavkov projektu a diskontovaných investičných nákladov projektu

$$69/89 = 78\%.$$

Výška celkových oprávnených výdavkov je suma oprávnených investičných nákladov projektu * miera medzery vo financovaní

$$80 \text{ Sk} * 78\% = 62 \text{ Sk}$$

Strop oprávnených výdavkov pre výpočet výšky NFP

$$60\% \text{ zo } 62 \text{ Sk} = 37,20 \text{ Sk}$$

Maximálny NFP sa následne vypočíta ako maximálna intenzita pomoci pre príslušnú prioritnú os napr. 95% * strop oprávnených výdavkov pre výpočet výšky NFP

$$95\% * 37,20 \text{ Sk} = 35,34 \text{ Sk}$$

Prijímateľovi bude poskytnutý nenávratný finančný príspevok vo výške 35,34 Sk.

⁹ Čl. 55, Nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006

Pri dobe účinnosti zmluvy do 31.12.2022 bude strop oprávnených výdavkov na úrovni 30% celkových oprávnených výdavkov príslušného projektu.

Celkové investičné náklady projektu: 100 Sk
Neoprávnené investičné náklady projektu: 20 Sk
Oprávnené investičné náklady projektu: 80 Sk

Diskontované investičné náklady projektu: 89 Sk
Diskontované čisté výnosy projektu: 20 Sk (rozdiel diskontovaných výnosov a prevádzkových nákladov)

Oprávnené výdavky* projektu sú 69 Sk (89 Sk – 20 Sk)

Miera medzery vo financovaní je podiel oprávnených výdavkov projektu a diskontovaných investičných nákladov projektu
 $69/89 = 78\%$.

Výška celkových oprávnených výdavkov je suma oprávnených investičných nákladov projektu * miera medzery vo financovaní

$80 \text{ Sk} * 78\% = 62 \text{ Sk}$

Strop oprávnených výdavkov pre výpočet výšky NFP

$30\% \text{ zo } 62 \text{ Sk} = 18,60 \text{ Sk}$

Maximálny NFP sa následne vypočíta ako maximálna intenzita pomoci pre príslušnú prioritnú os napr. $95\% * \text{strop oprávnených výdavkov pre výpočet výšky NFP}$

$95\% * 18,60 \text{ Sk} = 17,67 \text{ Sk}$.

Prijímateľovi bude poskytnutý nenávratný finančný príspevok vo výške 17,67 Sk.

Pri dobe účinnosti zmluvy po 31.12.2022 nie je možné príslušný projekt financovať z OP ŽP.

b) Vlastník infraštruktúry má právo ponúknuť vybranému prevádzkovateľovi aj iný majetok, ako vodohospodársku infraštruktúru spolufinancovanú z prostriedkov ES a ŠR SR v programovom období 2007 – 2013 (uvedeného v prílohe č. 1 Programového manuálu OP ŽP).

Odporúčanie RO:

RO neobmedzuje rozsah prevádzkovanej infraštruktúry v rámci nových prevádzkových zmlúv len na majetok spolufinancovaný z prostriedkov ES a štátneho rozpočtu SR v programovom období 2007 – 2013. RO však odporúča, aby uvedený rozsah bol presne zadefinovaný a nové prevádzkové zmluvy alebo dodatky k pôvodným zmluvám boli uzatvorené v súlade s princípmi Acquis (Zmluva o založení ES) a zároveň rešpektujú

odporúčania v bode b) všeobecných podmienok týkajúcich sa verejného obstarávania a slobodného trhu/konkurencieschopnosti v zmysle ustanovení Zmluvy o založení ES.

- c) *Zmluva obsahuje výšku nájomného z majetku prevádzkovaného prevádzkovateľom tak, aby táto výška umožnila reprodukciu prevádzkovaného majetku formou technického zhodnotenia v bežných cenách a primeraný zisk pre vlastníka infraštruktúry potrebný pre rozvoj novej infraštruktúry.***

Odporúčanie RO:

RO odporúča výšku nájomného odvádzať od výšky uznateľných oprávnených nákladov v kalkulácii pre výpočet vodného a stočného, podľa rozhodnutia URSO. V prípade regulácie vodného a stočného je nevyhnutné premietnuť do vzorca náklady potrebné na reprodukciu majetku spolufinancovaného z prostriedkov ES a štátneho rozpočtu SR v programovom období 2007 – 2013 s ohľadom na projektovanú životnosť uvedeného majetku.

- d) *Prevádzkovateľ má právo vyjadrovať sa k investičnému plánu vlastníka infraštruktúry s cieľom zabezpečiť zásobovanie obyvateľstva vodou, odkanalizovaním a čistením odpadových vôd v súlade s právnymi predpismi.***

Odporúčanie RO:

RO odporúča vytvoriť procedúru umožňujúcu prevádzkovateľovi vyjadriť svoj názor na budúcu investičnú činnosť vlastníka a odporučiť budúce investície vhodné z pohľadu prevádzky.

4. ZÁVER

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky ako riadiaci orgán pre OP ŽP bude v pravidelných intervaloch monitorovať plnenie podmienok pre prevádzkové zmluvy uzavreté na prevádzkovanie infraštruktúry spolufinancovanej z prostriedkov ES a štátneho rozpočtu SR v programovom období 2007 – 2013 s prevádzkovateľom s účasťou súkromného kapitálu, a to aj 5 rokov od ukončenia ich realizácie.

Potenciálny prijímateľ pri predkladaní žiadosti o poskytnutie NFP bude povinný deklarovať spôsob budúceho prevádzkovania infraštruktúry spolufinancovanej z prostriedkov ES a štátneho rozpočtu SR v programovom období 2007-2013.

Ak prijímateľ pri podaní žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku vyhlási, že túto infraštruktúru plánuje prevádzkovať na základe prevádzkovej zmluvy uzavretej s prevádzkovateľom s účasťou súkromného kapitálu, bude zmluvou o poskytnutí NFP zaviazaný na uzatvorenie prevádzkovej zmluvy, ktorá bude v súlade s prílohou č. 5 Programového manuálu.

Prijímateľ bude povinný v stanovenej lehote (najneskoršie do zahájenia prevádzkovania vodohospodárskej infraštruktúry spolufinancovanej z prostriedkov ES a štátneho rozpočtu SR v programovom období 2007 - 2013, resp. do predloženia záverečnej žiadosti o platbu, podľa toho, ktorý z nich je skorší) vybrať prevádzkovateľa, uzatvoriť prevádzkovú zmluvu a túto predložiť bezodkladne po jej podpise RO. RO odporúča vlastníčkovi informovať RO o zámere uskutočniť jednotlivé kroky v dostatočnom predstihu.

Ak uzatvorené prevádzkové zmluvy nebudú v súlade s prílohou č. 5 Programového manuálu, bude prijímateľ sankcionovaný za porušenie zmluvy o poskytnutí NFP v zmysle príslušných ustanovení zmluvy o poskytnutí NFP.

V prípade, ak žiadateľ bude deklarovať prevádzkovanie infraštruktúry na základe existujúcej prevádzkovej zmluvy, bude výška NFP zodpovedať stanoveným podmienkam a v štádiu predkladania žiadosti o poskytnutie NFP bude overovaný súlad existujúcej zmluvy so schválenými podmienkami.